

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Siemiatycze za 2018 rok

Siemiatycze, 29 kwietnia 2019 r.

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 i art. 9tb ustawy za dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej określanej jako *ustawa ucpg*), jednym z zadań gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. Zagadnienia ogólne

1. W 2018 roku odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Miasta Siemiatycze odbywał się na podstawie 2 umów zawartych pomiędzy Miastem Siemiatycze a Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w Siemiatyczach. Firmie tej została powierzona realizacja tej usługi w miesiącach styczeń i luty 2018 na zasadzie udzielenia zamówienie z wolnej ręki. Następnie, w drodze przetargu nieograniczonego na „Odbieranie i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się w granicach administracyjnych Miasta Siemiatycze”, oferta tego przedsiębiorstwa została wybrana jako najkorzystniejsza. Oferta cenowa złożona przez Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. z Siemiatycz na świadczenie ww. usługi przez okres 24 m-cy wynosiła 2 256 336,00 zł brutto. Wobec powyższego, zawarto w wykonawcą umowę na okres od 01.03.2018 r. do 29.02.2020 r.
2. Odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych oraz z nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych, na których prowadzona jest działalność gospodarcza odbierane były w ramach indywidualnych umów zawartych pomiędzy właścicielami tych nieruchomości a podmiotami wpisanymi do rejestru działalności gospodarczej w zakresie odbierania odpadów komunalnych, tj. Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. z Siemiatycz, MPO Sp. z o.o. z Białegostoku, Przedsiębiorstwem Usługowym MPO-J z Siemiatycz, Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych z Hajnówki oraz PU-A ASTWA z Białegostoku.
3. W ramach podpisanej z Miastem Siemiatycze umowy, Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. na terenie Siemiatycz prowadziło punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), który znajduje się przy ul. Drohiczyńskiej, na działce o nr ewid. 2706. Do PSZOK mieszkańcy Siemiatycz mogli dostarczać odpady objęte selektywną zbiórką tj. odpady opakowaniowe (szkło, plastik, metal, opakowania wielomateriałowe i papier), odpady ulegające biodegradacji (odpady zielone), popiół, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie

i akumulatory, przeterminowane leki i chemikalia.

Zużyte baterie można było również wrzucać do pojemników ustawionych w budynkach przedszkoli i szkół, biblioteczce miejskiej oraz Urzędzie Miasta. Zużyte leki przyjmowane były w 9 aptekach na terenie miasta, w których znajdują się pojemniki na te odpady.

III. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Miasta

Siemiatycze w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie miasta Siemiatycze nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, zgodnie z wytycznymi "Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022", przyjętego do wykonania uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXII/281/16 z dnia 19 grudnia 2016 roku, przekazywane były do Zakładu Zagospodarowania Odpadów (ZZO) w Hajnówce. Tam poddawane były mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu (proces R12) w celu wysegregowania odpadów, które można poddać recyklingowi lub odzyskowi. Z danych przekazanych przez ZZO w Hajnówce wynika, że średni procentowy odzysk poszczególnych grup odpadów wysegregowanych z odpadów zmieszanych to:

- 3,57% - odpady opakowaniowe oraz odpady z mechanicznej obróbki (przekazane przedsiębiorstwom prowadzącym recykling i poddane procesom recyklingu R3, R4 i R5),
- 38,69% - frakcja palna - odpady przetworzone na paliwo alternatywne - paliwo to przekazywane jest do cementowni - proces odzysku R1,
- 54,59% - frakcja poddana procesowi biostabilizacji (proces unieszkodliwiania D8),
- 0,31% - frakcja balastowa (odpad 19 12 12) – pozostałość z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, która przeznaczona jest do składowania w 2018 r. powstało 9,223 Mg tego odpadu, który poddany został procesowi D5 tj. unieszkodliwieniu na kwaterze składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce oraz na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne we wsi Augustowo, gm. Bielsk Podlaski.

Odpady zielone (odpady ulegające biodegradacji) odebrane i zebrane w 2018 roku w ilości 360,140 Mg, przekazane zostały do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce, gdzie poddane zostały procesowi kompostowania (R3), a odpady powstałe po tym procesie przekazano do unieszkodliwienia na składowiskach odpadów lub do ich rekultywacji.

Na terenie Siemiatycz nie przeprowadzano wstępnej segregacji odpadów opakowaniowych odebranych i zebranych selektywnie. Odpady zbierane przez mieszkańców do worków i pojemników żółtych odbierane były jako odpad 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe). Przekazane zostały do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce oraz instalacji do sortowania odpadów MPO Sp. z o.o. w Białymstoku, gdzie poddane zostały procesowi segregacji (proces odzysku R12). Średni procentowy odzysk poszczególnych rodzajów odpadów z odpadu 15 01 06 przedstawia się następująco:

- 31,86% - opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02),
- 11,52 % - opakowania z metali (15 01 04),
- 0,5 % - opakowania wielomateriałowe (15 01 05),
- 56,12% - odpad przeznaczony na paliwo alternatywne.

Odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych i metali zostały przekazane recyklerom i poddane recyklingowi w procesie R3 i R4, opakowania wielomateriałowe są czasowo magazynowane, a pozostałe wysegregowane odpady przetworzone zostały na paliwo alternatywne i poddane procesowi odzysku R1 w cementowniach.

Pozostałe odpady opakowaniowe i inne zbierane oraz odbierane selektywnie przekazywane były bezpośrednio lub pośrednio (przez ZZO w Hajnówce lub innych pośredników) do przedsiębiorców prowadzących recykling lub zagospodarujących odpady w inny sposób.

2. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych i odebranych z terenu Miasta Siemiatycze

W 2018 roku na terenie miasta Siemiatycze wytworzono i odebrano łącznie 4746,564 Mg odpadów komunalnych (w tym zebranych w PSZOK – 168,752 Mg oraz w punktach skupu odpadów komunalnych – 146,690 Mg):

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 3051,180 Mg,
- odpady ulegające biodegradacji (odpady zielone) – 360,140 Mg,
- opakowania z papieru i tektury – 283,685 Mg,
- papier i tektura – 0,910 Mg,
- opakowania ze szkła – 263,022 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych – 50,490 Mg,
- zmieszane odpady opakowaniowe – 162,960 Mg,
- opakowania z metali – 31,501 Mg,
- odpady budowlane i rozbiórkowe – 276,455 Mg,
- popiół z palenisk domowych – 147,440 Mg,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 12,868 Mg,
- odpady wielkogabarytowe – 42,300 Mg,

- przeterminowane leki – 0,153 Mg,
- odpady z czyszczenia ulic i placów – 12,220 Mg,
- inne odpady nieulegające biodegradacji – 40,040 Mg,
- zużyte opony – 10,220 Mg,
- odzież – 0,980 Mg.

3. Osiągnięte przez Miasto Siemiatycze za 2018 rok poziomy:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 0,27%,
- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji: papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metalu – 72,16%,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne materiałów budowlanych i rozbiórkowych – 87,57%.

Osiągając ww. poziomy Miasto Siemiatycze spełniło obowiązek zapisany w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Analizując obecnie obowiązujący system odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, można stwierdzić, że działa on sprawnie i nie występują większe problemy z jego funkcjonowaniem. Częstotliwość odbioru poszczególnych rodzajów odpadów oraz ilość worków i pojemników przeznaczonych na zbieranie odpadów w ramach realizowanej umowy, na odpady zbierane selektywnie w 2018 roku okazała się wystarczająca.

Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) jest położony na terenie miasta, w miejscu ogólnodostępnym, a dojazd do PSZOK jest oznakowany. Dni i godziny jego otwarcia są tak ustalone, aby bez problemów każdy mieszkaniec mógł z niego skorzystać. Nie ma potrzeby organizacji dodatkowego punktu lub wydłużenia godzin otwarcia już istniejącego.

Ponad 97% mieszkańców miasta zadeklarowało segregowanie odpadów i większość z nich wywiązuje się z tego obowiązku. Zdarzały się jednak przypadki nieprawidłowego segregowania odpadów, zwłaszcza w zabudowie wielorodzinnej, gdzie ze względu na dużą ilość mieszkańców korzystających z pojemników ustawionych w altankach śmietnikowych trudno jest udowodnić konkretnej osobie niewypełnienie obowiązku segregowania odpadów. W zabudowie jednorodzinnej także miały miejsce sporadyczne przypadki nieprawidłowej segregacji odpadów, jednak po zgłoszeniu tego przez firmę odbierającą odpady oraz interwencji pracownika urzędu miasta, właściciele nieruchomości dostosowali się do obowiązującego systemu segregacji odpadów. W roku

2018 zgłoszono takich zdarzeń znacznie mniej niż w latach ubiegłych. Wnioskować więc można, że mieszkańcy Siemiatycz prawidłowo segregują wytwarzane w swoich gospodarstwach domowych odpady komunalne.

IV. Koszty obsługi systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w 2018 roku

1. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – umowy z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. - 1 136 087,43 zł.

2. Kampania informacyjna – 0,00 zł.

3. Obsługa administracyjna:

- wynagrodzenie pracowników z pochodnymi – 113 293,29 zł,
- szkolenie pracowników z kosztami delegacji – 1 247,50 zł,
- programy komputerowe – 0,00 zł,
- literatura fachowa – 0,00 zł,
- przesyłki pocztowe, wezwania, zakup art. papierniczych, tonerów oraz pojemników, koszty sądowe itp. – 21 826,32 zł.

Łączny koszt: 1 272 454,54 zł.

4. Wpływy z tytułu opłat od mieszkańców za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- wpłacone do dnia 31.12.2018 r. – 1 069 089,03 zł,
- zaległości na dzień 31.12.2018 r. – 55 665,53 zł,
- nadpłaty na dzień 31.12.2018 r. – 73 480,24 zł,
- należności z tytułu opłat od mieszkańców – wg złożonych deklaracji – 1 121 274,32 zł.

V. Liczba mieszkańców Siemiatycz - na dzień 31.12.2018 r.

1. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały – 14 347.

2. Liczba nieruchomości zamieszkałych, dla których złożono deklarację – 2 282.

3. Liczba mieszkańców, za których wnoszona jest opłata za zagospodarowanie odpadów komunalnych (dane wg złożonych deklaracji; opłata za gospodarstwo domowe wnoszona jest maksymalnie za 5 osób, nawet, jeżeli gospodarstwo domowe tworzy więcej osób mieszkających na danej nieruchomości) – 10 464.

Różnica w liczbie zameldowanych a faktycznie zamieszkałych mieszkańców, którzy są ujęci w złożonych deklaracjach wynika z faktu, że część zameldowanych osób na stałe przebywa poza Siemiatyczami (za granicą, uczniowie, studenci). Istnieją również nieruchomości, dla których

deklaracja na odbiór odpadów składana jest tylko na czas określony np. na miesiące wakacyjne (lipiec, sierpień) lub świąteczne (grudzień – styczeń, kwiecień).

VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Wg prowadzonej przez urząd ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, na terenie miasta Siemiatycze na dzień 31.12.2018 r. znajdowało się 536 zbiorników bezodpływowych (szamb) i 30 przydomowych oczyszczalni ścieków. Wg danych za 2018 rok, przekazanych przez przedsiębiorców prowadzących na terenie miasta Siemiatycze działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, w zeszłym roku opróżniono szamba na 270 nieruchomościach oraz pozbyto się komunalnych osadów ściekowych z 4 przydomowych oczyszczalni ścieków.

W 2018 roku przeprowadzono 1 kontrolę posiadania umowy na opróżnianie szamba i częstotliwości jego opróżniania. Skontrolowany podmiot nie posiadał takiej umowy, ale zaraz po otrzymaniu wezwania podpisał ją – nie było więc konieczności wydania decyzji z art. 6 ust. 1 ustawy ucpg.

Miasto Siemiatycze objęło gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych wyłącznie nieruchomości zamieszkałe. Właściciele pozostałych nieruchomości, na których powstają odpady komunalne, a więc nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych, są zobowiązani do zawarcia indywidualnej umowy na odbiór tych odpadów z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych w mieście Siemiatycze.

Na dzień sporządzenia niniejszej analizy w Siemiatyczach zarejestrowanych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) jest 1042 podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

Nieruchomości, na terenie których prowadzona jest działalność gospodarcza, można podzielić na następujące rodzaje:

1) nieruchomości zamieszkałe, na terenie których (w części lokalu mieszkalnego) prowadzona jest wyłącznie obsługa biurowa działalności gospodarczej - wg obecnie obowiązującej ustawy ucpg, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszcza się w ramach opłaty dotyczącej nieruchomości zamieszkałej – nie jest wymagana odrębna umowa na odbiór odpadów pochodzących z takiej działalności;

2) nieruchomości w części zamieszkałe i w części niezamieszkałe – w takim przypadku część

nieruchomości zamieszkałej objęta jest gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych i opłatę za odbiór odpadów komunalnych wnosi się do gminy (zgodnie ze złożoną deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi), natomiast część niezamieszkała tej nieruchomości wykorzystywana jest na prowadzenie działalności gospodarczej i na odbiór odpadów komunalnych powstałych podczas wykonywania takiej działalności wymagana jest indywidualna umowa□

3) nieruchomości niezamieszkałe, które nie są objęte gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych – na odpady komunalne powstałe na niej podczas wykonywania działalności gospodarczej wymagana jest indywidualna umowa na odbiór tych odpadów.

Z danych urzędu, właściciele nieruchomości niezamieszkałych, o których mowa wyżej, czyli budynków użyteczności publicznej (m.in. urzędy, szkoły, przedszkola, przychodnie, banki itp.) oraz sklepów czy punktów usługowych znajdujących się na terenie miasta Siemiatycze, mają podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych. Obecnie analizowane jest posiadanie przedmiotowych umów przez właścicieli nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych, na terenie których prowadzona jest działalność gospodarcza powodująca powstawanie odpadów komunalnych.

Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. z Siemiatycz w 2018 roku miało zawarte umowy na odbiór odpadów komunalnych z 202 właścicielami nieruchomości, MPO Sp. z o. o. z Białegostoku – z 207, Przedsiębiorstwo Usługowe MPO-J z Siemiatycz - z dwoma, PU-A ASTWA z Białegostoku – z jednym.

W 2018 roku do trzech właścicieli nieruchomości wysłano wezwania do przedstawienia zawartej umowy na odbiór odpadów komunalnych z prowadzonych na tych nieruchomościach działalności gospodarczych oraz dowodów uiszczania opłat za te usługi. W odpowiedzi uzyskano informacje, że to najemcy lokali na tych nieruchomościach są zobowiązani do zawarcia przedmiotowych umów (określały to zapisy umów najmu lokali). Wobec powyższego do wskazanych 4 najemców lokali skierowano powyższe wezwania. W wyniku działań kontrolnych wszystkie 4 podmioty podpisały umowy na odbiór odpadów powstających z prowadzonych przez siebie działalności gospodarczych.

Na terenie miasta Siemiatycze do końca 2018 roku nie odnotowano konieczności wydania przez Burmistrza Miasta Siemiatycze decyzji administracyjnych wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

BURMISTRZ
mgr Piotr Siniakowicz